

Fornyings- og
administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler: Jens Vindvad
Direkte tlf.: 23 11 75 78

Vår ref.: 07/165-
Deres ref.: 200601327-/CGU

Vår dato: 20.08.2007
Deres dato: 11.05.2007

Høring - Referansekatalog over anbefalte og obligatoriske IKT - standarder for offentlige virksomheter

Vi viser til høringsbrev av 11.05.2007 om referansekatalog over anbefalte og obligatoriske IKT-standarder for offentlige virksomheter.

ABM-utvikling er Kultur- og kirkedepartementets rådgivende og utøvende fagorgan for arkiv, bibliotek og museum. ABM-utvikling skal drive aktivt, strategisk utviklingsarbeid for å samordne, effektivisere og styrke arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet. Målet er å sette institusjonene og sektorene bedre i stand til å løse faglige oppgaver og til å møte nye utfordringer i samfunnet. En stor del av ABM-utviklings strategiske virksomhet er knyttet til utvikling av digitalt innhold og digitale tjenester i arkiv, bibliotek og museer.

Det er et overordnet mål for ABM-utvikling å sikre fri og uhindret tilgang til innhold og tjenester i arkiv, bibliotek og museum. Bruk av åpne internasjonale IKT-standarder er i denne sammenheng et viktig virkemiddel.

I høringsbrevet bes det om svar på spørsmål innen følgende 4 områder:

1) Om forslaget til nye forvaltningsstandarder for dokumentformat

Hva er de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene om å innføre PDF og ODF som obligatoriske standarder innen for ditt ansvarsområde (for eksempel virksomhet/etat)?

PDF brukes i dag til publisering av dokumenter på våre vevsider. Bruk av ODF ved publisering av offentlige dokumenter på web-sidene vil innebære en mindre omlegging av våre rutiner.

Hvilke konsekvenser vil forslaget ha for universell utforming knyttet til offentlige vevsider? Våre vevsider er utformet for å tilfredsstille kravene til universell utforming. Dette gjelder struktur, funksjonalitet, layout og XHTML-sider. Men hvordan PDF- og ODF-dokumenter er i forhold til universell utforming kan andre bedre svare på. Vi vet imidlertid at det arbeides med spørsmål knyttet til universell utforming i forbindelse med videreutvikling av ODF-standarden og programmer knyttet til denne.

Er det behov for overgangsordninger eller eventuelt unntak fra kravene?

Vi har ikke behov for overgangsordninger eller unntak fra kravene.

2) Om forslaget til ny forvaltningsstandard for tegnsett

Hva er de økonomiske og administrative konsekvensene av å innføre ISO/IEC 10646, representert ved UTF-8 som obligatorisk standard?

Forslaget gjelder innføring av UTF-8 som standard tegnsettkoding av informasjon i tekstuell form til bruk på vevsider, mot registre og for annen tekstlig utveksling og bevaring av informasjon.

- Vi bruker i dag UTF-8 som tegnsettkoding av tekstlig informasjon på våre vevsider; altså ingen endring i forhold til dagens praksis.
- For utveksling av informasjon mot registre er vi avhengige av tegnsettkrav som de eksterne registrene stiller.
- For utveksling av annen tekstlig informasjon i form av UTF-8 vil dette innebære en mindre omlegging av våre rutiner.
- Bevaring av tekstlig informasjon i form av UTF-8 i vårt arkivsystem vil medføre en omlegging, som vi ikke kan kvantifisere. Vi mener en slik omlegging er gjennomførbar innenfor dagens ressursramme.

Er det behov for overgangsordninger eller eventuelt unntak fra kravet?

Vi har ikke behov for unntak fra kravet eller overgangsordning ut over det som er foreslått i Standardiseringsrådets forslag.

3) Om kartlegging av eksisterende forvaltningsstandarder

Er det forvaltningsstandarder som mangler i listen?

Vi kjenner ikke til forvaltningsstandarder som mangler i listen.

Er det forvaltningsstandarder på listen som bør avvikles, eventuelt noen som bør få økt anvendelse?

Tabellen over eksisterende forvaltningsstandarder bør revideres/videreutvikles. Eksempelvis er nr. 141 Noark 5 satt opp som eksisterende forvaltningsstandard. Noark 5 er under utvikling og bør ikke være forvaltningsstandard før den er ferdig utviklet. Nr. 147 "Aktivere støtte for applets hos ansatte i offentlige virksomheter" er vanskelig å forholde seg til uten ytterligere referanseangivelse.

Vi har følgende kommentar til nr. 2 "Standarden" Elmer II. Dette er ikke en åpen internasjonal standard, men retningslinjer utarbeidet etter initiativ fra Nærings- og handelsdepartementet spesifikt for elektroniske tjenester til næringslivet.

Standardiseringsrådet ønsker å gjøre Elmer II til en forvaltningsstandard. Rådet oppfordrer "Breg" til å ta hensyn til dette, og til å ta " **... hensyn til behov i hele forvaltningen.**"

En rekke av anbefalingene gitt i Elmer II er gode, men retningslinjene har noen svakheter som gjør at de ikke egner seg fullt ut for alle statsetater. Etter en gjennomgang av Elmer II mener vi at antall skjermesider i noen av våre registreringsskjemaer vil øke fra 7 til 21 og at brukeren får mindre og dårligere oversikt. For våre skjemaer vil dette kunne avhjelpes med en mindre justering av Elmer II.

Alle statsetater har ikke hatt mulighet til å komme med innspill til Elmer II. Elmer II bør i denne omgang ikke gjøres til en forvaltningsstandard, men utvikles videre med tanke på å bli en forvaltningsstandard.

4) Om kartleggingen av tekniske standarder fra utenlandske referanse kataloger

Standardiseringsrådet har fått i oppdrag å vurdere hvilke åpne standarder som er egnet som anbefalt forvaltningsstandard. Dette vil kunne resultere i en nasjonal liste med oversikt over anbefalte tekniske IKT-standarder for bruk i offentlig sektor. Denne listen bør kun bestå av åpne internasjonale standarder. Standardiseringsrådets tabell over tekniske IT-standarder kan brukes som et utgangspunkt for dette.

Mange av standardene i tabellen over tekniske IT-standarder er XML-baserte. For å bedre oversikten bør de XML-baserte standardene deles inn i syntaktiske og semantiske standarder.

Er det viktige standarder som bør tas med i listen, eller eventuelt fjernes?

SGML-standarden ISO 8879:1986 Information processing – Text and office systems – Standard Generalized Markup Language (SGML) bør med på listen. Eksempelvis er forvaltningsstandarden Noark 4 spesifisert ved hjelp av såkalte DTD'er. DTD'er er spesifisert i SGML-standarden. Denne standarden var også utgangspunktet for HTML og XML.

OASIS-standarden RELAX NG, som er i ferd med å bli ISO-standard (ISO/IEC 19757-2) bør med på listen. Eksempelvis er XML-strukturen i den foreslåtte forvaltningsstandard ODF spesifisert ved hjelp av denne standarden.

Standardiseringsrådets tabell over tekniske IT-standarder inneholder en rekke firmaeide standarder disse bør vurderes kritisk, eventuelt kuttes ut.

Hvilke av standardene er særlig viktig for din virksomhet å få vurdert som en mulig forvaltningsstandard?

Vi ønsker ikke i denne omgang å fremme forslag til nye forvaltningsstandarder, men vil gjerne komme tilbake til dette senere.

Med vennlig hilsen

Jon Birger Østby
direktør

Jens Vindvad
seniorrådgiver

Kopi:
Kultur- og kirke departementet